



Jaarverslag Adviesraad Sociaal Domein 2016

Gemeente Coevorden

**Vastgesteld in de vergadering van de adviesraad
Sociaal Domein van 19 juni 2017**

1. Inleiding

Van oud naar nieuw

De wetswijzigingen in o.a. de Participatiewet, WMO en Jeugdwet per 1 januari 2015 betekenden een nog grotere verantwoordelijkheid van de gemeente voor de beleidsterreinen van het sociaal domein. Dit leidde voor de gemeente ook tot andere vormgeving van de inspraak van de burger.

De participatie van de burger kreeg eerder vorm via de WMO-raad, die bestond uit de clusters Platform gehandicaptenbeleid, Overleg samenwerkende ouderenbonden, (OSO), Zorgcentrum Aleida Kramer, Humanitas, Cliëntenraad WWB, Contactpunt Mantelzorg, Gebruikersplatform GGZ Drenthe, Jeugdraad en daarnaast nog organisaties als kerken en voedselbank.

De Adviesraad Sociaal Domein vormt per 26 april 2016 de opvolger van de WMO-raad en draagt zorg voor de wettelijk voorgeschreven burger- en cliëntenparticipatie, zoals vermeld in WMO, Participatiewet en Jeugdwet.

Start

De selectie en benoeming van de nieuwe leden werd opgedragen aan de voorzitters van de WMO-raad, Cliëntenraad Participatiewet en Cliëntenraad WSD Zuidoost-Drenthe.

In de periode april – juni hebben de leden zich op hun nieuwe rol en taak voorbereid via een inwerkprogramma van de gemeente, in samenwerking met Alice Makkinga van AVI (Aandacht voor Iedereen). Onderdelen van de drie voorbereidende bijeenkomsten waren o.a.

- Onderlinge kennismaking van de leden.
- Functie en taken van Adviesraad binnen het sociaal domein.
- Kennismaking met de gemeentelijke organisatie van het sociaal domein.
- Oriëntatie op de gemeentelijke beleidsvisie en verordening sociaal domein.
- Thema's en belanghebbenden binnen het sociaal domein.

Op 9 mei zijn de leden van de werkgroepen en de raad geïnstalleerd door de wethouders Joop Brink en Jeroen Huizing.

Organisatie

Taakstelling

In de gemeentelijke verordening vraagt de gemeente de adviesraad gevraagd en ongevraagd te adviseren en informeren over alle aangelegenheden, die betrekking hebben op het terrein van het sociaal domein, met name op de hoofddomeinen

- Jeugd;
- Zorg en maatschappelijke ondersteuning (ZMO) en
- Werk en inkomen (W&I).

Hiertoe zijn conform bovenstaande taakstelling drie werkgroepen benoemd, die elk uit minimaal drie en maximaal zeven leden bestaan. De adviesraad is samengesteld uit twee leden van elke werkgroep. De voorzitter van de ASD is onafhankelijk en wordt benoemd door de gemeente.

Samenstelling werkgroepen en adviesraad

Naam	Wergroep	Functie
Dhr. A. Meijering	-	Onafhankelijk voorzitter
Mevr. H. Abbing-Kappelle	Jeugd	Vice-voorzitter ASD Lid Werkgroep Jeugd
Dhr. D. Dijkstra	Jeugd	Voorzitter Werkgroep Jeugd Secretaris ASD
Mevr. Ibi Begeman-Varga	Werk en inkomen	Penningmeester ASD Lid W&I
Dhr. K. van der Linden	Werk en inkomen	Lid ASD en voorzitter W&I
Dhr. R. Bennink Dhr. G. Blom	Werk en inkomen Zorg en maatschappelijke ondersteuning	Lid W&I Lid ASD en voorzitter ZMO
Mevr. C. van Sijpveld	Zorg en maatschappelijke ondersteuning	Lid ZMO
Dhr. E. de Jonge	Zorg en maatschappelijke ondersteuning	Lid ASD en ZMO

Mevr. Jelly Schlüter-van Dijk	Zorg en maatschappelijke ondersteuning	Lid ZMO
Dhr. J. v. d. Vinne	Zorg en maatschappelijke ondersteuning	Lid ZMO
Dhr. M. Verheijen	Jeugd	Lid Werkgroep Jeugd
Dhr. R. van Son	Jeugd	Lid Werkgroep Jeugd

Bestuur

In haar eerste vergadering op 4 juli 2016 zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling binnen de werkgroepen en adviesraad.

De voorzitter van de adviesraad is onafhankelijk en vertegenwoordigt de adviesraad naar buiten toe. Hij ondertekent ook alle officiële stukken van de adviesraad. Dit conform art. 4, lid 1 van de gemeentelijke verordening.

Alhoewel in de verordening alleen de taken van voorzitter en een penningmeester worden genoemd, heeft de raad ook een vice-voorzitter en secretaris benoemd. De raad krijgt secretariële ondersteuning van een net afgestudeerd student van de juridische opleiding van het Drenthe College.

Huishoudelijk reglement

Conform art. 15 lid 2 heeft de adviesraad een huishoudelijk reglement opgesteld. Hierin wordt o.a. het rooster van aftreden, openbaarheid van vergaderingen, wijze van besluitvorming en verslaglegging en administratie geregeld.

Vergaderingen en overleg

In principe vergadert de ASD twee keer per maand en komen de werkgroepen maandelijks bij elkaar. Afhankelijk van de agenda en onderwerpen vindt naast de reguliere vergaderingen ook nog incidenteel overleg plaats met bijv. gemeentelijke beleidsambtenaren, waarbij Marian Kielema, strategisch beleidsambtenaar sociaal domein, de centrale contactpersoon bij de gemeente is.

2. Adviezen 2016

Wijziging re-integratie- en afstemmingsverordening

De aanvraag behelst met name regelgeving rond de toekenning van een plaatsingssubsidie in het kader van re-integratie en de afstemming van de gemeentelijke verordening op de Wet Taaleis Participatieweg (art. 18b Pw).

De adviesraad heeft wat de Wet Taaleis betreft geadviseerd, deze met terughoudendheid uit te voeren, aangezien de wet een brede doelgroep treft, waarbij laaggeletterden, met name zij die in Nederland zijn geboren en getogen, worden geconfronteerd met een taaltoets, die bij onvoldoende resultaat kan leiden tot een korting van 20% op de bijstand. Als dit op deze wijze zou worden toegepast betekent dit waarschijnlijk meteen financiële problematiek, waardoor betrokkenen van de wal in sloot dreigen te raken.

Beleidsinstructieboek gemeente Coevorden

Het beleidsinstructieboek, samengesteld in samenwerking met de gemeente Emmen, geeft de hoofdlijnen aan, die het uitgangspunt vormen voor de uitvoering van de Participatiewet.

De voorgestelde wijzigingen betreffen het beleid omtrent de uitvoering van de bijzonder bijstand. Ten gevolge van een overschrijding van het beschikbare budget worden enkele kostensoorten aangepast.

Bij de voorgestelde wijziging vraagt de adviesraad zich af, waarom de gemeente Coevorden in sommige opzichten in negatieve zin afwijkt van het beleid van de gemeente Emmen. Het betreft hier bijvoorbeeld de toekenning van bijzonder bijstand "Kinderopvang, peuterspeelzaal en voorschoolse educatie", als ook het niet buiten beschouwing laten van het vermogen overeenkomstig art. 34 Pw in geval van beschermingsbewind. Ook wordt aandacht gevraagd voor situaties van onverwachte ziekte en bijkomende kosten als de door het CAK opgelegde eigen bijdragen WMO of WLZ.

Minimabeleid

Na een uitgebreide consultatie van betrokkenen heeft de gemeente een nieuw "Beleidsplan ondersteuning minima" gemaakt, waarop de ASD op 8 december een advies heeft uitgebracht.

In dit advies heeft de adviesraad o.a. aandacht gevraagd voor:

- Naast inwoners met hoge zorgkosten en burgers die t.g.v. de armoedeval in de problemen komen ook aandacht te geven aan gezinnen met schuldproblematiek, waardoor met name kinderen in de knel kunnen komen.
- De regelingen en voorzieningen voldoende toegankelijk te maken, zodat inwoners gemakkelijk hun weg weten te vinden, als er ondersteuning nodig is.
- De inkomensnorm voor gezinnen met schoolgaande kinderen verhogen tot 120% van de bijstandsnorm, in plaats van 110%.
- Bij de uitvoering rekening te houden met andere organisaties die actief zijn in de ondersteuning van kwetsbare doelgroepen, zoals bijv. het Jeugdsport- en Jeugdcultuurfonds, Voedselbank en bijv. het Rudi Zwolsfonds.

3. De werkgroepen

Werkgroep Zorg en maatschappelijke ondersteuning (ZMO)

De werkgroep ZMO heeft zich in 2016 gericht op de volgende aandachtsgebieden:

- Het cliëntervaringsonderzoek Wmo (o.a. inzake de vraagstelling van dit onderzoek)
- Minimabeleid
- Zorgverzekering voor minima
- Anderhalf lijnscentrum Drenthe
- Wonen in de toekomst
- Beschermd en begeleid wonen

Activiteiten en werkzaamheden

De werkgroep Zorg en Maatschappelijke ondersteuning vergadert tien maal per jaar op elke eerste dinsdag van de maand, dit uitgezonderd de maanden juli en augustus.

De werkgroep heeft de taken als volgt verdeeld:

- Voorzitter werkgroep en lid ASD: Geert Blom
- Secretaris werkgroep en lid ASD: Ep de Jonge, die het secretariaat op 5 september heeft overgenomen van Jitse van de Vinne

De werkgroep heeft een rooster van aftreden en een vergaderschema opgesteld.

Het aanspreekpunt van de werkgroep bij de gemeente is Marian Kielema, strategisch beleidsadviseur sociaal domein.

De werkgroep heeft positieve ervaringen met de bereikbaarheid en toegankelijkheid van Marian Kielema en haar collega's. De communicatie verloopt in een open en vertrouwde sfeer. De werkgroep vertrouwt erop dat in de toekomst op dezelfde wijze voort te zetten.

De werkgroep heeft een bijdrage geleverd aan het gevraagde advies over het concept beleidsplan minima, dat op 8 december is uitgebracht.

Ook heeft de werkgroep mee gewerkt aan het ongevraagd advies inzake de mogelijke aanstelling van een zorgombudsfunctionaris in de gemeente Coevorden.

De maanden mei tot en met december zijn hoofdzakelijk benut om bijeenkomsten te bezoeken ter verbreding en verdieping van de benodigde kennis en om ervaringen te delen met leden van andere adviesraden.

Zo is er een bijeenkomst bezocht over de aanbesteding publiek vervoer in het sociaal domein op 10 oktober te Coevorden.

Op 27 oktober is een bijeenkomst bezocht te Emmen over Stichting Toegang, met als onderwerpen: het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking en de onafhankelijke Zorgombudsfunctionaris.

Op de AVI-netwerkbijeenkomst van 23 november in Exloo bezocht werden de resultaten van het Cliëntervaringsonderzoek Drentse gemeenten gepresenteerd. In deze bijeenkomst werd ook ingegaan op de kerntaken van Zorgbelang Drenthe.

Werkgroep Werk en Inkomen

Aandachtsgebieden

De werkgroep Werk en Inkomen (W&I) is met name verantwoordelijk voor het behandelen en beantwoorden van adviesaanvragen inzake onderwerpen gerelateerd aan de Participatiewet, zoals de gemeentelijke verordeningen hieromtrent.

Daarnaast had de werkgroep aandacht voor de specifieke onderwerpen:

- Beschut werk en Sociale Bedrijven
- Basisinkomen
- Schuldhulp
- Bijzondere bijstand
- Armoedebestrijding
- Monitor Sociaal Domein

Activiteiten en werkzaamheden

De werkgroep vergadert elke tweede maandag van de maand met uitzondering van juli en augustus.

Aanvankelijk bestond de werkgroep uit drie leden:

Mw. Ibi Begeman-Varga en de heren Roy Bennink en Kees van der Linden, maar al gauw viel dhr. Bennink weg vanwege drukke werkzaamheden op locaties in het hele land. De twee overgebleven werkgroepleden - beiden tevens afgevaardigden in de adviesraad - hebben zo'n kleine groep eerder als een voordeel dan als nadeel ervaren. Ook waren zij kritisch oplettend als het ging om de manier van werken en samenwerken binnen de algehele adviesraad inclusief werkgroepen.

Twee van de drie gevraagde adviezen zijn primair behandeld en geschreven door deze werkgroep, zijnde:

1. Wijziging Re-integratie- en Afstemmingsverordening inzake Wet Taaleis Participatiewet met bijgaand een ongevraagd advies betreffende de interpretatie van de Wet Taaleis;
2. Beleidsinstructieboek Gemeente Coevorden; en een secundaire bijdrage betreffende derde gevraagde advies:
3. Minimabeleid.

Ook heeft de werkgroep - na een werkbezoek op 27 oktober 2016 te Emmen - het initiatief genomen voor het schrijven van een ongevraagd advies inzake de aanstelling van een zogenaamde "zorgombudsfunctionaris", een onafhankelijke laagdrempelige vertrouwenspersoon met een ombudsfunctie. Op dit moment is dit advies nog in behandeling en wordt nagedacht over de wijze hoe een dergelijke functie het beste ingevuld kan worden in de gemeente Coevorden.

Voor de werkgroep zijn Marian Kielema en Bas Noor de contactpersonen vanuit de gemeente. De samenwerking met hen verloopt in een vriendelijke en ontspannen sfeer, gewoon goed dus.

Werkgroep Jeugd

Aandachtsgebieden

De werkgroep Jeugd sluit wat haar aandachtsgebieden aan bij de in de Jeugdwet genoemde gemeentelijke taken, zoals o.a.

- Het verzorgen jeugdhulp van goede kwaliteit;
- Het maken van beleid voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg;
- Het treffen van voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (jeugdhulpplicht), zoals jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering;
- Het treffen van maatregelen voor de aanpak van kindermishandeling.
- Het zorg dragen voor een goede samenwerking met andere sectoren zoals zorg, onderwijs, politie en justitie;
- Het functioneren van vertrouwenspersonen voor jeugdigen, hun ouders of pleegouders die te maken hebben met jeugdhulpverleners.

Activiteiten en werkzaamheden

De werkgroep Jeugd vergadert maandelijks, uitgezonderd de maanden juli en augustus.

In de werkgroep zijn de volgende taken benoemd en verdeeld:

- Voorzitter werkgroep en lid ASD: Dirk Dijkstra
- Vice-voorzitter en lid ASD: Helga Abbing-Kapelle

De verslagen van de vergaderingen worden beurtelings gemaakt.

Het aanspreekpunt van de werkgroep bij de gemeente is Rosan Kuipers, beleidsmedewerker. De werkgroep kijkt met tevredenheid terug op de samenwerking met Rosan, die de eerste

vergaderingen heeft bijgewoond en de leden wegwijs heeft gemaakt m.b.t. de gemeentelijke organisatie en beleidsvorming en -uitvoering en de verantwoordelijke medewerkers m.b.t. de jeugdhulp.

De werkgroep heeft 2016 benut om zich een beeld te vormen van de actuele stand van zaken met betrekking tot jeugd en jongeren in de gemeente Coevorden. Dit door de aangedragen informatie van Rosan Kuipers, door veel in te lezen en contact te leggen met betrokken medewerkers. In de bijeenkomst met de jeugdconsulenten met Susanne Haar en Lotte Vogels werd duidelijk hoe moeilijk het soms is om adequate hulpverlening te realiseren, als er sprake is van multiproblematiek in de vorm een persoonlijkheidsaandoening, schulden en agressie e.a..

De werkgroep zoekt naar mogelijkheden recht te doen aan haar wettelijke opdracht (conform art. 2.10 van de Jeugdwet), om de belangen van de betrokken cliënten of hun vertegenwoordigers op een goede wijze te behartigen.

De werkgroep is betrokken geweest bij de aanbestedingsprocedure van de jeugdhulp, de adviesaanvraag m.b.t. beleidsinstructieboek en het minimabeleid.

Wat het laatste betreft blijkt hoe belangrijk maatregelen zijn om kinderen volop mee te kunnen laten doen, aangezien belemmeringen in de vroege ontwikkeling maar al te vaak leiden tot problematiek later. De werkgroep vraagt dan ook met name aandacht voor preventie in de brede zin van het woord.

4. Samenwerking met de gemeente

Tijdens de voorbereidingsbijeenkomsten zijn met name Marian Kielema en Rosan Kuipers betrokken geweest. Door deze aanwezigheid en betrokkenheid is meteen een goed contact gelegd, die een goede basis heeft gevormd voor de verdere communicatie tussen de ASD en de gemeente.

De gemeente heeft de adviesaanvragen tijdig bij de ASD ingediend, waardoor in de voorbereidingsperiode ook nog contact gezocht kon worden met de betrokken beleidsambtenaren. Doordat de gemeente de beleidsagenda tijdig met de ASD communiceert kan vroegtijdig geanticipeerd worden en bestaat er ook de mogelijkheid om betrokken ambtenaren of andere deskundigen in de pré-adviesfase te raadplegen.

Eén keer heeft wethouder Joop Brink een vergadering van de ASD bijgewoond en er wordt gezocht naar mogelijkheden om dit een meer structureel karakter te geven.

In het algemeen ervaart de ASD een positieve betrokkenheid van de gemeente bij het beleidsterrein van het sociaal domein, die zich vertaalt in een actieve houding van de betrokken ambtenaren. De ASD ervaart dit als positief en vertrouwt erop deze goede samenwerking te continueren en waar mogelijk verder uit te bouwen.

21 juni 2017
Namens de adviesraad
A. Meijering
Voorzitter Adviesraad

A. Meijering